

▼ یمن / حوثی‌ها

هریس

▲ در گذشته هریس با دیگر نمایندگان مموکرات کنگره در ارائه طرحی برای متوقف کردن حمایت آمریکا از عربستان سعودی در جنگ علیه یمن، همراهی کرده بود.

▲ فیلیپ گوردون، مشاور امنیت ملی هریس در مقام معاون رئیس‌جمهور آمریکا، حملات حوثی‌ها را به کشتی‌رانی در دریای سرخ «فشار خطرناک» توصیف کرد و تأکید کرد که آمریکا برای ممانعت از حملات آینده حوثی‌ها، تضعیف توانمندی‌های آنها و مرود دانستن «توجه‌های من‌درآوردی» برای این حملات مصمم است.

ترامپ

▲ آوریل ۲۰۱۹ دونالد ترامپ در مقام رئیس‌جمهور آمریکا از حق وتو خود برای رد کردن قطعنامه دوحیزی کنگره آمریکا برای پایان دادن به مداخله نظامی آمریکا در جنگ عربستان سعودی علیه یمن، استفاده کرد.

▲ یکی از واپسین تصمیم‌های سیاست خارجی ترامپ در دوران ریاست‌جمهوری‌اش در ژانویه ۲۰۲۱ تصمیم به فرار دادن حوثی‌ها در فیهرست سازمان‌های تروریستی خارجی بود که باعث می‌شد شهروندان و نهادهای آمریکایی از تعامل مالی با این گروه منع شوند، این اقدام با ایجاد مانع در مقابل ارسال کمک‌های بشردوستانه باعث تشدید وضعیت وخیم انسانی در یمن شد.

▲ ترامپ، ژانویه ۲۰۲۴، از جو بایدن رئیس‌جمهور آمریکا به دلیل حمله به مواضع حوثی‌ها در یمن انتقاد کرد و جو بایدن را متهم کرد که در واکنش به حملات حوثی‌ها در دریای سرخ «در سراسر خاورمیانه بمب‌ریزد.»

▼ سوریه و داعش

هریس

▲ کارزار انتخاباتی هریس در مورد سیاست‌های مرتبط با سوریه از وضعیت جاری دفاع می‌کند و کاملاً با روشی که دولت بایدن با مسئله سوریه مواجه شده همراهی می‌کند: اولویت دادن به مهار از طریق کمک‌های بشردوستانه، مقابله با تروریسم و حمایت از عدالت و اقدام‌های دیپلماتیک.

▲ انتظار می‌رود کارزار هریس از سیاست‌های جاری در خصوص مقابله با داعش حمایت کند که شامل اعزام تعداد کمی از نیروهای آمریکایی در جبهه‌هایی مانند سوریه، عراق و سومالی می‌شود و در عین حال به رویکرد استفاده از نیروهای ویژه و اشراف اطلاعاتی برای رصد و خنثی‌سازی تهدیدها نسبت به آمریکا از نقاطی مثل افغانستان، یمن و سراسر آمریکا پایبند باشد.

ترامپ

▲ ترامپ در اقدامی برای پایان دادن به حضور نیروهای آمریکایی در «جنگ‌های بی‌پایان» اکتبر ۲۰۱۹ رسماً خواستار عقب‌نشینی نیروهای آمریکایی از سوریه و رها کردن گروه شبه‌نظامی نیروهای دموکراتیک سوریه و دیگر گروه‌های شبه‌نظامی در این کشور در کوتاه‌ترین زمان ممکن شد. این بیانیه باعث شد تا جیم متیس، وزیر دفاع اول دولت اواز، مقاش استعفا دهد، اما نهایتاً نیروهای آمریکایی در سوریه باقی ماندند.

▲ زمانی که ۲۰ ژانویه ۲۰۱۷ مراسم تحلیف دونالد ترامپ برگزار شد، کاخ سفید سند سیاست خارجی‌ای منتشر کرد که در آن عنوان شده بود: «شکست داعش و دیگر گروه‌های تروریستی اسلام‌گرا اصلی‌ترین اولویت‌ماست.»

▲ ترامپ بارها گفته است که متحدان آمریکا در خاورمیانه و اروپا باید وارد کارزار مبارزه با تهدید داعش شوند، چرا که این گروه برای آنها تهدید بزرگتری نسبت به تهدید این گروه علیه آمریکا محسوب می‌شود.

▲ ابوبکر البغدادی، رهبر داعش در حمله نیروهای عملیات ویژه آمریکا در اکتبر ۲۰۱۹ کشته شد. ترامپ در پی این اقدام مدعی شد که نیروهای آمریکایی صدرصد از خلافت داعش در عراق و سوریه را از بین برده‌اند، هر چند در طول دوران ریاست‌جمهوری ترامپ، داعش همچنان به رشد و فعالیت ادامه داد.

▲ حملات داعش در سال ۲۰۲۴ نسبت به سال ۲۰۲۳ در حال دو برابر شدن است و روشن نیست که در صورت تکرار دولت ترامپ با توجه به رویکرد غیر منسجم او نسبت به امنیت منطقه در دوره نخست ریاست‌جمهوری‌اش، مبارزه علیه داعش اولویتی داشته باشد.

▼ توافق‌های ابراهیم

هریس

▲ هریس سال ۲۰۲۱ علناً از توافق‌های ابراهیم حمایت کرد، او به‌عنوان معاون رئیس‌جمهور سال ۲۰۲۲ با سلمان بن حمد آل خلیفه، ولیعهد و نخست‌وزیر بحرین دیدار کرد و همچنین چند بار با شیخ محمد بن زاید آل نھیان، رئیس امارات متحده عربی دیدار و گفت‌وگوی تلفنی داشت. تمامی این تماس‌ها در چارچوب تلاش‌های دولت بایدن برای حمایت از توافق‌های ابراهیم انجام شدند.

ترامپ

▲ اصلی‌ترین خروجی سیاست‌های خاورمیانه‌ای دولت ترامپ، امضای توافق‌های ابراهیم در سال ۲۰۲۰ و پیگیری عادی‌سازی روابط اسرائیل و کشورهای عربی بود. این سیاست یکی از معدود سیاست‌های دولت ترامپ بود که دولت بایدن از آن حمایت کرد.

▲ دولت احتمالی بعدی ترامپ هم احتمالاً دولت‌های عربی، به‌ویژه عربستان سعودی را تشویق می‌کند که وارد توافق‌های مشابه با توافق‌های ابراهیم و تعمیق ادغام اسرائیل در منطقه شوند، اما بخت موفقیت این رویکرد بدون تشکیل کشور فلسطینی بسیار کم است.

▼ عربستان سعودی

هریس

▲ سال ۲۰۱۸، کاملاً هریس در مقام سناتور به ائتلافی دوحیزی از نمایندگان پیوست که خواستار محدودیت در فروش سلاح به

عربستان سعودی به دلیل مشارکت در جنگ داخلی یمن و قتل جمال خاشقجی، روزنامه‌نگار سعودی بودند. او در عین حال طرحی را امضا کرد که براساس آن از دولت خواسته می‌شد گزارش قتل جمال خاشقجی را علناً منتشر کند.

▲ سال ۲۰۱۹ هریس خواستار «بازنگری بنیادین» در روابط آمریکا و عربستان سعودی، براساس ارزش‌ها و منافع آمریکا و در عین حال ادامه همکاری در زمینه اهدافی مانند مبارزه با تروریسم شد.

ترامپ

▲ هر چند نخستین سفر خارجی دونالد ترامپ در مقام ریاست‌جمهوری به ریاض انجام شد، اما سیاست او در مقابل این شریک امنیتی، وقتی ایران در سال ۲۰۱۹ به میادین نفتی عربستان سعودی در بقیق حمله کرد، غیر منسجم بود و آمریکا در مقابل این حملات ساکت ماند.

▲ درست مانند دولت بایدن، دولت احتمالی ترامپ هم پیگیر نهایی کردن توافق عربستان سعودی-آمریکا و اسرائیل برای عادی‌سازی روابط این دو دولت خاورمیانه‌ای خواهد بود. با این حال چنین توافقی بدون مسیر مشخص برای رسیدن به یک دولت فلسطینی در آینده، احتمالاً ناممکن است.

▲ جارد کوشنر، داماد دونالد ترامپ، یکی از کارچاق‌کن‌های کلیدی روابط دوجانبه ایالات متحده آمریکا و عربستان سعودی و همچنین امضای توافق‌های ابراهیم بود.

▼ مصر

هریس

▲ هریس سال ۲۰۲۳ در دیدار با عبدالفتاح السیسی، رئیس‌جمهور مصر قاطعانه تأکید کرد که ایالات متحده آمریکا در هیچ شرایطی نمی‌پذیرد که فلسطینیان غزه و کرانه باختری به مصر کوچانده شوند.

ترامپ

▲ ترامپ در گذشته عبدالفتاح السیسی، رئیس‌جمهور مصر را با عبارت «دیکتاتور محبوب من» تحسین کرده است و برخلاف دولت بایدن، هیچگاه کمک‌های خارجی به مصر را به شاخص حقوق بشر در این کشور منوط نکرد.

▼ کاستی‌ها

برای ارزیابی کارنامه دونالد ترامپ در ریاست‌جمهوری در مورد خاورمیانه، ضروری است که پنج نکته مهم را در نظر داشته باشیم:

۱ خاورمیانه در حال حاضر یکی از مسائل اصلی سیاست داخلی آمریکا نیست. براساس نظرسنجی‌ها به نظر نمی‌رسد سیاست‌های آمریکا در قبال خاورمیانه یک عامل تعیین‌کننده در تعیین انتخاب رای‌دهندگان آمریکایی باشد. اقتصاد، حق سقط جنین، مهاجرت، تغییر اقلیم و نگرانی‌ها در مورد دموکراسی آمریکا همگی نسبت به مسائل سیاست خارجی، از جمله چین، جنگ اوکراین و خاورمیانه، اولویت بیشتری در میان رای‌دهندگان دارند. برخی معتقدند که ممکن است جنگ اسرائیل و حماس یا منازعه جاری در خاورمیانه روی نتیجه آرا در برخی ایالت‌های پاندولی، به‌ویژه میشیگان، اثرگذار باشد، اما باید دید که چه می‌شود.

۲ اظهار نظر‌های نامزد‌های ریاست‌جمهوری در دوران تبلیغات ریاست‌جمهوری غالباً نشان‌دهنده سیاست‌های آنها در

دورانی که به مقام می‌رسند، نیست. رؤسای جمهوری

پیشین آمریکا گهگاه مسائلی را برای جمع کردن

آرا مطرح کرده‌اند که در دوران زعامت‌شان

در نحوه حکمرانی‌شان عملی نکرده‌اند.

نمونه‌ای جدید از این نوع رفتار می‌توان

در شعار دوران تبلیغات انتخاباتی جو

بایدن، رئیس‌جمهور آمریکا دید که

گفته بود باید با عربستان سعودی

مانند یک کشور مطرود رفتار کرد،

اما در نهایت عربستان سعودی

به یکی از مراکز اصلی تعامل

او در منطقه تبدیل شد. مثال

دیگر جورج دبلیو بوش،

رئیس‌جمهور پیشین بود که در دوران تبلیغات انتخاباتی‌اش در سال ۲۰۰۰ خاورمیانه را بسیار بدون اولویت می‌دانست و از تلاش‌های آمریکا برای دولت‌سازی در سراسر جهان انتقاد می‌کرد. اما دوران ریاست‌جمهوری او به‌پرزین‌ترین دوران دولت‌سازی در کشورهایمانند عراق و افغانستان تبدیل شد. همواره وضعیت جاری و تحولات دوران حضور در مقام ریاست‌جمهوری در شکل دادن به سیاست‌گذاری‌های رئیس‌جمهور، از اظهارات دوران تبلیغات ریاست‌جمهوری تعیین‌کننده تر هستند.

۳ در هر صورت وعده‌های دوران تبلیغات می‌تواند بر اولویت‌های رئیس‌جمهور اثرگذار باشند. یکی از دلایل پیروزی باراک اوباما در انتخابات ریاست‌جمهوری وعده او برای پایان دادن به جنگ عراق و برگرداندن نیروهای آمریکایی به کشور تا یک تاریخ خاص بود. اوباما این وعده را سال ۲۰۱۱ عملی کرد، هر چند بار دیگر برای مقابله با تهدید داعش این نیروها را به عراق بازگرداند. ترامپ در تبلیغات ریاست‌جمهوری شدیداً از توافق هسته‌ای ۲۰۱۵ ایران انتقاد کرد و نهایتاً پس از یک سال و نیم حضور در مقام ریاست‌جمهوری، آمریکا را سال ۲۰۱۸ از این توافق خارج کرد.

۴ هم ترامپ و هم هریس کارنامه مشخصی از دوران حضورشان در قوه مجریه بر جا گذاشته‌اند که این کارنامه احتمالاً تعیین‌کننده شکل مسیر پیش روی آنها در یک دولت احتمالی خواهد بود. ترامپ بین سال‌های ۲۰۱۷ تا ۲۰۲۱ رئیس‌جمهور آمریکا بود و در این دوران کارنامه مشخصی داشت و هریس در حال حاضر معاون جو بایدن، رئیس‌جمهور آمریکا است و احتمالاً چارچوب سیاست‌های دولت بایدن را در مورد خاورمیانه به ارث خواهد برد. هریس ممکن است که نهایتاً تلاش کند خود را متفاوت

از بایدن نشان دهد و ترامپ لازم است به تحولاتی که از سال ۲۰۲۱ تاکنون در منطقه رخ داده است، واکنش نشان دهد. بعید است که هر دو نامزد در ماه‌های نخستین دولت احتمالی‌شان به دلیل اولویت‌های مهم‌تر، تغییر شدیدی نسبت به سیاست جاری خاورمیانه‌ای آمریکا ایجاد کنند، اما این موضوع هم به شرایط جاری در خاورمیانه در زمان قدرت گرفتن آنها بستگی خواهد داشت.

۵ جهان با دقت صحبت‌های نامزد‌های انتخابات ریاست‌جمهوری آمریکا را در مورد سیاست خارجی دنبال می‌کند. به‌رغم همه صحبت‌هایی که در سراسر جهان در مورد افسول‌اترگذاری آمریکا در خاورمیانه بیان می‌شود، اظهارات نامزد‌های ریاست‌جمهوری با دقت در سراسر منطقه و جهان به‌عنوان سیگنال‌هایی از آنچه در آینده اتفاق خواهد افتاد، دنبال می‌شود. در سیاست داخلی آمریکا هم گروه‌های فشار و فعالان سیاسی سعی می‌کنند تا تفسیر خود را از اظهارات نامزد‌های ریاست‌جمهوری در مورد مسائل خاص ارائه دهند و تلاش می‌کنند که استنباط خود را از این موضع‌گیری‌ها برجسته کنند؛ همانگونه که اخیراً در مورد اظهارات کاملاً

هریس در مورد فلسطینیان و جنگ غزه مشاهده شد، به‌رغم اینکه این اظهارات فقط اندکی تغییر در لحن بیان بود.

Middle East Fact Institute

اصولی‌ترین خروجی سیاست‌های خاورمیانه‌ای دولت ترامپ، امضای توافق‌های ابراهیم در سال ۲۰۲۰ و پیگیری عادی‌سازی روابط اسرائیل و کشورهای عربی بود. این سیاست یکی از معدود سیاست‌های دولت ترامپ بود که حمایت بایدن از آن حمایت کرد

دیپلمات‌ها

درک متقابل ایران و شورای همکاری

جاسم محمد البیدیوی، دبیرکل شورای همکاری خلیج فارس طی تماس تلفنی با سیدعباس عراقچی، انتخاب وی را به‌عنوان وزیر امور خارجه کشورمان تبریک گفت و در خصوص راه‌های همکاری و ارتقای روابط میان جمهوری اسلامی ایران و شورای همکاری خلیج فارس گفت‌وگو و تبادل نظر کرد. به گزارش ایرنا، دبیرکل شورای همکاری (خلیج فارس) با تأکید بر اهمیت جایگاه جمهوری اسلامی ایران در ارتقای صلح و ثبات در منطقه، خاطر نشان کرد: «اعضای شورای همکاری خلیج فارس علاقه‌مند به مشورت و تعامل با جمهوری اسلامی ایران در خصوص چالش‌های بزرگ منطقه هستند.» وزیر امور خارجه کشورمان نیز ضمن تشکر از تبریک دبیرکل شورای همکاری خلیج فارس تأکید کرد: «جمهوری اسلامی ایران علاقه‌مند است روابط دوستانه و برادرانه خود را با شورای همکاری خلیج فارس و اعضای آن ارتقا بخشد و بر این اعتقاد است که روابط میان ایران و شورای همکاری باید وارد مرحله جدیدی از درک متقابل و همکاری شود.»

امیدوارم به ایران بروم

مدیرکل آژانس بین‌المللی انرژی اتمی در گزارش فصلی خود درباره برنامه هسته‌ای ایران برای سفر به ایران در آینده نزدیک ابراز امیدواری کرد. به گزارش ایسنا، «رافائل گروسی» مدیرکل آژانس بین‌المللی انرژی اتمی در بخشی از گزارش فصلی و محرمانه درباره برنامه هسته‌ای ایران که خبرگزاری فرانسه مدعی شده رونوشتی از آن را رویت کرده است، ابراز امیدواری کرده که به زودی به ایران سفر و با «مسعود پزشکیان» رئیس‌جمهور ایران دیدار کند. خبرگزاری فرانسه با انتشار مطالبی درباره گزارش محرمانه گروسی نوشت: گروسی گفته است که با این سفر امیدوار است گفت‌وگوی جاری و سازنده‌ای با ایران شکل بگیرد که به سرعت به نتایج ملموس منجر شود. اگرچه، گفت‌وگوهای آژانس انرژی اتمی ایران و آژانس برای حل و فصل مسائل باقی‌مانده و نظارت‌های معمول آژانس در ایران، همواره در جریان بوده است. گروسی در این گزارش مطرح کرده، ذخایر اورانیوم با غنای ۶۰ درصد ایران با افزایشی ۲۲/۶ کیلوگرمی به ۱۶۴/۷ کیلوگرم رسیده است.

ضرورت حذف کامل تسلیحات هسته‌ای

سفیر ایران در مقر سازمان ملل و دیگر سازمان‌های بین‌المللی در ژنو در پیامی تأکید کرد: «بیش از هر زمان دیگری نیازمند عزمی جهانی برای حذف کامل تسلیحات هسته‌ای هستیم.» به گزارش گروه سیاست خارجی ایرنا، علی بحرینی سفیر و نماینده تام‌الاختیار ایران در مقر سازمان ملل و دیگر سازمان‌های بین‌المللی در ژنو، در پیامی که به مناسبت روز جهانی منع آزمایش‌های هسته‌ای اشتراک گذاشت، عنوان داشت: «روز جهانی منع آزمایش‌های هسته‌ای، فرصتی است برای یادآوری پیامدهای ویرانگر این آزمایش‌ها برای حیات بشری.» وی در همین زمینه افزود: «هر انفجار هسته‌ای گامی رو به عقب در مسیر دستیابی به جهان عاری از تسلیحات هسته‌ای است.» بحرینی یادآور شد: «امروز، بیش از هر زمان دیگری نیازمند عزمی جهانی برای حذف کامل تسلیحات هسته‌ای هستیم.»